

«Μαργαριτάρια» θησαυρισμένα από τους συμπατριώτες μου και... τα συμπατριωτάκια μου

Ιωάννης Τσίκουλας

Ομ. καθηγητής Παιδιατρικής του ΑΠΘ

Κατά τη μακροχρόνια άσκηση της Παιδιατρικής μου πρόσφεραν πολλές «ανάσεις» στο δύσκολο και ψυχοφθόρο αυτό έργο οι διάφορες εύθυμες ιστοριούλες που διαδραματίζονταν μεταξύ εμού και των μικρών ασθενών μου καθώς και των γονιών τους, που κατάγονταν από τον Πολύγυρο αλλά και από άλλα μέρη της Χαλκιδικής. Η επαφή μου με τους συμπατριώτες μου γενικά αποτελεί ένα ιδιαίτερα πολύτιμο κομμάτι της ζωής μου ως γιατρού. Κρατώ λοιπόν και τις εύθυμες αυτές ιστοριούλες με μεγάλη τρυφερότητα στην ψυχή μου και τις δημοσιεύω με την ελπίδα ότι θα τις απολαύσουν και οι αναγνώστες του περιοδικού. Είναι 6 ιστοριούλες, γεμάτες με «μαργαριτάρια». Οι 4 πρώτες έχουν να κάνουν με την εικόνα του γιατρού και τα αισθήματα που προκαλεί και οι υπόλοιπες 2 έχουν να κάνουν με την αθωότητα και τη μαγεία των παιδιών της νηπιακής ηλικίας.

1. «Τα θ'καμ'» ως μέτρο σύγκρισης

Πάντα ήμουν ευτραφής. Κάποιες εποχές περισσότερο, κάποιες λιγότερο. Φαίνεται εκείνη την εποχή ήμουν «στο περισσότερο» και ως εκ τούτου υπέστην την παρακάτω ψυχρολουσία: Μου έφεραν ένα 5χρονο αγοράκι γιατί δεν έτρωγε και δεν είχε το βάρος που αναλογούσε στην ηλικία του και στο ύψος του. Πράγματι ήταν ένα αδύνατο, σχεδόν καχεκτικό παιδάκι. Ρώτησα τον πατέρα αν ήταν πάντα έτσι αδύνατο και αν όχι από πότε άρχισε να αδυνατίζει. Οπότε πήρα την εξής απάντηση: «**Όχι γιατρέ, το παιδί ήταν μια χαρά. Είναι τώρα κάνα δυο μήνες που δεν τρώει κι' αδυνατίζει. Πριν από λίγο καιρό, πώς να σι δώσω να καταλάβ'ς»** και λέγοντας αυτά μου έριχνε εξεταστικές ματιές από την κορυφή μέχρι τα νύχια, «**να λέω, πριν από λίγο καιρό είχιν κάτι μάγ'λα και έναν σκεμπέ σα τα θ'κάσ'»**».

2. Περί της ενδυμασίας μου ο λόγος

Στην Παιδιατρική Κλινική του ΑΧΕΠΑ νοσηλεύαμε δύο αδελφάκια, ένα αγοράκι 6-7 χρονών και ένα κοριτσάκι 8-9 χρονών, που έφαγαν κουκιά και παρουσίασαν αιματοουρία. Είχε περάσει η οξεία φάση, η κατάστασή τους ήταν άριστη και τα κρατούσαμε για παρακολούθηση. Επρόκειτο για δύο από εκείνα τα χαρακτηριστικά χωριάτοπουλα της λίγο παλιότερης Χαλκιδικής, που ήταν μεν πανέξυπνα αλλά ήταν και παμπόνηρα και είχαν επίσης κι' όλα τα άλλα χαρακτηριστικά των «άβγαλτων» παιδιών, που δεν είχαν δηλαδή άλλες παραστάσεις εκτός από του χωριού τους. Έτσι ήταν έτοιμα να σχολιάσουν και ενδεχομένως να περιγελάσουν κάθε πρωτόγνωρο. Ως εκ τούτου έγινα πάλι στόχος. Ήμουν ο προσωπικός τους γιατρός και κάθε πρωί που έμπαινα στον θάλαμο και τα εξέταζα με κοίταζαν ερευνητικά και σιγά σιγά διαπίστωνα ότι άλλαζαν μεταξύ τους ματιές και κρυφογελούσαν. Στην αρχή δεν έδωσα σημασία. Μέρα με τη μέρα γελούσαν πιο έντονα. Με κοίταζαν και γελούσαν. Κατάλαβα ότι γελούσαν με μένα, με περιγελούσαν.

Τέλος μια μέρα τα ρώτησα γιατί γελάνε. Αυτό επέτεινε το γέλιο τους. Μια κοιταζόντουσαν μεταξύ τους, μία κοίταζαν εμένα και είχαν ξεραθεί στα γέλια. Στην επιμονή μου να μου πουν τον λόγο του γέλιου, στο οποίο σημειωτέον παρέσυραν κι' εμένα, το ένα έλεγε στο άλλο «**πέ ισύ»** εκείνο έλεγε «**όχ(ι) πέ ισύ»** κ.ο.κ.

Τελικά το αγοράκι μέσα από ακράτητα γέλια κατόρθωσε να μου κάνει καταληπτά τα παρακάτω: «**Να! Γιλούμι γιατί αφού ίσι μπάρμπας έχ(ι)ς φ'σταν'(ι) όπους οι θειές»**.

Του «φσταν'(ι)» βέβαια ήταν η ιατρική μου μπλουζα, με την οποία προφανώς ήρθαν για πρώτη φορά σε επαφή και τη θεώρησαν τελείως

ανάρμωστη με την αντρική μου υπόσταση. «**Να ίμι μπάρμπας κι να έχου φ'σταν' (ι) όπου οι θειές!**»! Αυτό πια πήγαινε πολύ.

3. Εκδίκηση με φονικό

Έχω εισπράξει πολύ αγάπη από τους μικρούς μου ασθενείς αλλά αυτό γίνονταν... όταν μεγάλωναν. Όταν ήταν μικροί οι περισσότεροι με μισούσαν θανάσιμα (όπως πιστεύω και όλους τους παιδίατρους). Έχω δεχθεί γρατσουνιές, δαγκώματα, φτυσίματα, κλωτσιές, χαστούκια και βρισιές όχι λίγες φορές. Δεν θα ξεχάσω όμως ποτέ την απειλή για την ίδια μου τη ζωή που δέχτηκα από έναν μικρό μου ασθενή, που το μίσος του ήταν κυριολεκτικά θανάσιμο. Επρόκειτο για ένα αγοράκι 5-6 χρονών. Παλέψαμε πατέρας, μάνα κι' εγώ για να το ακινητοποιήσουμε και να του κάνω το εμβόλιο. Αυτό εξακολουθούσε να ουρλιάζει και να ξεσηκώνει τον κόσμο. Το άφησα να ξεθυμάνει με τους γονείς του και πήγα να πλύνω τα χέρια μου σε διπλανό χώρο. Επιστρέφοντας το άκουσα εμβρόντητος να λέει με στόμφο ανάμεσα σε λυγμούς και αναφιλητά: «**Θα δείτε εγώ τι θα τον κάνω τον παλιοπούστη τον Τσίκουλα. Όταν μεγαλώσω, θα γίνω φαντάρος, θα πάρω ένα όπλο και θα 'ρθω να τον σκοτώσω**». Είπαμε, μίσος θανάσιμο στην κυριολεξία.

4. Η μαμά ή δικηγόρος

Ήταν ένα παιδάκι 4-5 χρονών, που έπασχε από μεσογειακή αναιμία. Καταγόταν από τη Νότια Χαλκιδική, στην οποία η αναιμία αυτή μέχρι πριν λίγα χρόνια είχε ακόμη αρκετά θύματα. Χρειαζόταν κάθε λίγο αιμοληψίες και μετάγγιση αίματος στο Νοσοκομείο. Το έφεραν λοιπόν οι γονείς του στο ΑΧΕΠΑ κι' αυτό το δύστυχο όταν το πλησίαζε γιατρός νόμιζε ότι το πλησίαζε ο δράκουλας αυτοπροσώπως και βέβαια αντιδρούσε με ουρλιαχτά και απεριγράπτη επιθετικότητα.

Η καημένη η μάνα του για να δικαιολογήσει τη συμπεριφορά του, που όλο και χειροτέρευε μ' έπιασε κάποια φορά παράμερα και μου είπε: «**Πώς να στο πω, γιατρέ. Με το συμπάθιο κιόλας. Τα καημένα τα κούτσικα τα σηκώνεται η τρίχα τους όταν σας βλέπουν. Ανατριχιάζουν ολόκληρα. Πώς να στο πω. Σας ταραχίζονται. Με το συμπάθιο κιόλας. Αλλά σας έχουν σιχαθεί!**»! (sic) Η κατανόησή μου ήταν πλήρης βέβαια.

5. Προσδιορίζοντας την ηλικία της

Ρώτησα, ένα Πολυγυρινό κοριτσάκι πόσο χρονών είναι. Η απάντησή του ήταν άμεση και αυθόρμητη: «**Ίμι τρία χρουνού γαδούρα**». Η μάνα του με είδε ότι είχα κυριολεκτικά κεραυνοβοληθεί από την απάντηση και έσπευσε να μου εξηγήσει δειλά-δειλά γιατί προσδιόριζε έτσι την ηλικία του. Η γιαγιά του παιδιού σε κάθε συμβουλή ή παρατήρησή της προς το παιδί είχε για επωδό την παραπάνω έκφραση, π.χ.: «**ακόμα δεν μπορείς να μιλήσεις καλά κι' ίσι τρία χρουνού γαδούρα**», «**πρέπει να κάνεις δουλειές γιατί ίσι τρία χρουνού γαδούρα**» κ.λπ.

Έτσι το δύστυχο το κοριτσάκι νόμιζε υποχρέωσή του να βάζει δίπλα από τον χρονικό προσδιορισμό της ηλικίας του και τον ποιοτικό κι' έτσι πίστευε ακράδαντα ότι ήταν «**τρία χρουνού γαδούρα**».

6. Όφειλε να κρατήσει τη θέση της

Ήταν ένα χαριτωμένο τρίχρονο κοριτσάκι. Μου τόφεραν γιατί πονούσε η κοιλιά του. Το ξάπλωσα στο εξεταστικό κρεβάτι όπου αποκάλυψε την κοιλίτσα του και την ψηλαφούσε. Ήταν απόλυτα συνεργάσιμο. Μετά την εξέταση της κοιλιάς πήγα να σπρώξω προς τα πάνω την μπλουζίτσα του για να του ακροασθώ τον θώρακα. Αστραπιαία τοποθέτησε πάνω στο στομάχι του τα χεράκια του για να με εμποδίσει. Έβαλα λίγο περισσότερη δύναμη πιστεύοντας ότι ήταν μία άνευ σημασίας αυθόρμητη κίνησή του. Τίποτα. Τα χεράκια του πίεζαν με δύναμη το κάτω μέρος της μπλούζας και ήταν αδύνατο να τη σηκώσω χωρίς να χρησιμοποιήσω βία. Οπότε σταμάτησα την προσπάθεια. Παραξενεμένος γιατί μέχρι τότε η συνεργασία μας ήταν άψογη ρώτησα γιατί δεν μ' αφήνει να εξετάσω την καρδούλα του. Με κοίταζε επίμονα χωρίς να απαντάει, ενώ εξακολουθούσε να κρατάει σφιχτά το κάτω άκρο της μπλούζας του. Τέλος μετά από τις επίμονες ερωτήσεις μου και τις προτροπές της μάνας του να σηκώσει την μπλούζα του ξέσπασε σε κλάματα ανάμεσα στα οποία μου είπε: «**Δε θέλω να σηκώσω την μπλούζα γιατί θα με διείς τα στήθια**». Άλλος κεραυνός. Επηηρεασμένο προφανώς από ακούσματα μεγάλων γυναικών ήθελε να κρατήσει «τα στήθια του» αμόλυντα από το βέβηλο βλέμμα μου.

Το τρίχρονο το αγγελοίδι.